

ДАТА:	ТЕМА: Поети, які співають свої вірші
КЛАС: 8	
МЕТА: На прикладах творчої діяльності В. Висоцького, Б. Окуджави, О. Розенбаума познайомити учнів з особливостями та історією розвитку авторської пісні. Засвоїти поняття «бард», «авторська пісня». Розвивати вокально – хорові навички, слухацьку увагу, інтерес до творчості зірок російської естради. Виховувати естетичний смак учнів.	
Обладнання та уточнення: Музичний інструмент - баян, пісенник, тех. засоби, диск або касети з композиціями, ілюстрації до музичних творів, портрети композиторів В. Висоцького та Б. Окуджави. Б. Окуджава «Ваше величносте, Жінко» - слухання. В. Висоцький «Я не люблю» - слухання В. Висоцький «Пісня про друга» - розучування. Фрагменти з концертів виконавців (відеозапис). М.Владі «Володимир, або перерваний політ – читання (фрагменти книги).	
ТИП УРОКУ: урок поглиблення теми, комбінований.	
МЕТОДИ: бесіда, розповідь, рефлексія методом «Мікрофон».	
КЛЮЧОВІ СЛОВА: бард, авторська пісня.	
ХІД УРОКУ	
I. Організаційний момент. 1. Вхід учнів до класу в супроводі звучання пісні «Вальс-бостон» О. Розенбаума. 2. Привітання.	
II. Основна частина уроку. 3. Актуалізація опорних знань. • Що означає поняття «шансон», «шансонье»?	

- Яку музику ви слухали вдома, чому вона вам подобається?
- Про що вам говорять ці імена П. Каас, Е.Піаф, Дж. Дассен?
- Що таке «естрадна музика»?

4. Ознайомлення з темою уроку.

Сьогодні, на уроці, ми познайомимося з творчістю співаків - бардів, виконавців власних пісень, інакше кажучи - авторських пісень.

Бард(в перекл.. – проголошувати, співати) – у давніх кельтів – народний співець-поет, в середньовічній Європі – професійний поет та автор і виконавець самодіяльних, власних пісень. Як бачимо, поняття «бард» з'явилося вже давно.

5. Розповідь про композитора – барда В.Висоцького.

Завдяки пісням рос. актора, поета і барда В. Висоцького кінофільм «Вертикаль», що вийшов на екрани 1967 році, став дуже популярним, а сам Висоцький став відомий як кіноактор (загалом він зіграв 28 ролей у кіно). Своім учителем він вважав Булата Окуджаву, якому присвятив «Песню о Правде и Лжи».

Складно знайти сторони життя, яких би він не торкнувся у своїй творчості. Це і «блатні» пісні, і балади, і любовна лірика, а також пісні на політичні теми: часто сатиричні або навіть містять різку критику (пряму або, частіше, написану езоповою мовою) існуючого ладу і положення справ, гумористичні пісні та пісні-казки. Багато пісень написані від першої особи і згодом отримали назву «пісні-монологи». В інших піснях могло бути по кілька героїв, «ролі» яких Висоцький виконував, змінюючи голос (наприклад, «Діалог в цирку»). Це своєрідні «пісні-вистави», написані для виконання одним «актором».

Висоцький співав про повсякденне життя і про Велику Вітчизняну війну, про життя робітників і долю народів - усе це і принесло йому широку популярність. Точність і образність мови, виконання пісень «від першої особи», щирість автора, експресивність виконання створювали у слухачів враження, що Висоцький співав про досвід власного життя (навіть про участь у Великій Вітчизняній війні, після закінчення якої Висоцькому було всього 7 років) - хоча переважна частина історій, розказаних в піснях, була або цілком і повністю придумана автором, або заснована на розповідях інших людей.

6. Читання уривку з книги Марини Владі «Володимир, або Перерваний політ».

Влітку 1969 року у Висоцького була клінічна смерть, і тоді він вижив тільки завдяки Марині Владі. Вона в цей час була в Москві. Проходячи повз ванної, вона почула стогін і побачила, що Висоцький кровоточить горлом. У своїй книзі «Володимир, або Перерваний політ» Марина Владі згадує: «Ти більше не говориш, напіввідкриті очі просять про допомогу. Я благаю викликати "швидку", у тебе майже зник пульс, мене охоплює паніка. Реакція двох прибулих лікарів і медсестри проста і жорстока: занадто пізно, занадто багато ризику, ти не транспортабельний. Вони не бажають мати небіжчика в машині, це погано для плану. По розгубленим очам моїх друзів я розумію, що рішення лікарів безповоротно. Тоді я загороджують їм вихід, кричу, що, якщо вони зараз же не повезуть тебе до лікарні, я влаштую міжнародний скандал. ... Вони, нарешті, розуміють, що вмираючий - це Висоцький, а розпатлана і кричуща жінка - французька акторка. Після короткого консилиуму, лаючись, вони забирають тебе на ковдрі... На щастя, лікарі привезли Висоцького в інститут швидкої допомоги ім. Скліфосовського вчасно, ще кілька хвилин затримки - і він би не вижив. Лікарі боролися за його життя вісімнадцять годин. По Москві вже було поповзли чутки про його смерть.

7. Слухання музики.

a) вступна бесіда.

Висоцький говорив: « Я хочу сказати й завірити, що авторська пісня вимагає дуже великої роботи. Ця пісня весь час живе з тобою, не дає тобі спокою ні вдень, ні вночі». Пісні Висоцького прийнято ділити на цикли: військовий, гірський, спортивний, китайський та інші.

b) слухання музики.

Прослухайте пісню В. Висоцького «Я не люблю» та Б. Окуджави «Ваше величносте, Жінко».

c) аналіз прослуханого.

Ви, напевне, помітили, що пісні обох композиторів виконувалися під супровід гітари.

- *Про що розповідається в піснях?*
- *Який характер та особливості виконання пісень ?*
- *Чи сподобалися вам прослухані пісні?*

8. Вокально - хорова робота.

Розспівування на матеріалі музичної грамоти.

Розучування пісні В. Висоцького «Пісня про друга» з к/ф «Вертикаль».

Ознайомлення з текстом пісні. Виконання пісні учителем, слухання аудіо запису чи перегляд відеозапису. Визначення характеру пісні, особливостей виконання, темпоритму, визначення складних для виконання місць. Приділяємо увагу ритмічним особливостям, дотриманню пауз та, найголовніше, виразному та осмисленому виконанню тексту.

III. Заключна частина.

9. Підсумок уроку.

Рефлексія методом «Мікрофон».

- *Чи сподобалися вам пісні прослухані на уроці? Яка найбільше і чому?*
- *Що означає поняття «бард», «авторська пісня»?*
- *Чому творчість Висоцького не подобалася тогочасній владі?*

Висновок. *Отже, на уроці ви дізналися хто такі барди. Позналилися з творчістю одного з найвідоміших бардів В. Висоцького. Формували відчуття ритму, навички виконання бардівської та естрадної пісні.*

10. Домашнє завдання.

Слухати музику за власним вибором, зокрема російську популярну музику.

11. Вихід учнів із класу під звучання пісні О. Розенбаума «Вальс-бостон».